

Wymagania edukacyjne z historii i społeczeństwa dla klasy V (PSO)

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości (wiedza przedmiotowa),
- umiejętności (posługiwanie się datami i faktami historycznymi, a także konieczność wyciągania z nich wniosków),
- postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej,

Formy aktywności podlegające ocenie:

- sprawdziany** (cała godzina lekcyjna) podsumowujące poszczególne działy z podręcznika (mają najwyższą wagę).
- konkursy** (w zależności od etapu) jest oceniane zaangażowanie uczniów w poszukiwaniu nowych obszarów wiedzy, najczęściej wykraczającej poza podręcznik.
- kartkówki** (do 20 min.) obejmują zakres materiału z trzech ostatnich lekcji, mogą być niezapowiedziane (mają tą samą wagę co odpowiedzi ustne).
- odpowiedź ustna** obejmuje zakres materiału z ostatniej lekcji. Może też przybrać formę kartkówki za przeszkadzanie na lekcji.

-aktywność na lekcji wynika z dużego zaangażowania ucznia podczas lekcji.

Umiejętności doskonalone w domu - praca domowa, ćwiczenia, referat, prezentacja multimedialna, rysunki: ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań i oceniane są według skali celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający. W przypadku 2 braku pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

1. Uczeń jest poinformowany o ocenie w chwili jej wystawienia.
2. W ocenianiu stosuje się następującą skalę:
 - 6 - celujący
 - 5 - bardzo dobry
 - 4 - dobry
 - 3 - dostateczny
 - 2 - dopuszczający
 - 1 – niedostateczny
3. Oceny cząstkowe w dzienniku (papierowym i elektronicznym) wyrażane są cyfrą w skali 1-6.
4. Ocena klasyfikacyjna wyrażona jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny
5. Każdej ocenie towarzyszy komentarz ustny lub pisemny wskazujący mocne i słabe strony jego pracy

SPOSÓB USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

sprawdziany

odpowiedzi ustne i kartkówki,

aktywność na zajęciach,

aktywność pozalekcyjna,

prace domowe i prace długoterminowe itd.

posługiwanie się pomocami naukowymi (oś czasu, mapy, atlasy, słowniki itp.)

prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń (estetyka i poprawność wykonywania zadań).

Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych (nie zna podstawowych definicji i zagadnień poszczególnych rozdziałów podręcznika i ćwiczeń),
- ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające dalszą naukę,
- nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,
- nie korzysta przy swojej pracy z podręcznika,
- notorycznie nie odrabia prac domowych,
- nie jest przygotowany do odpowiedzi ustnej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- posiada podstawową wiedzę dotyczącą wydarzeń z dziejów Polski (średniowiecze i historii nowożytnej).
- zna podstawowe pojęcia z zakresu historii średniowiecza i historii nowożytnej (np. wie Kim byli Słowianie).
- zna nazwiska najważniejszych postaci historycznych.
- potrafi podać najważniejsze daty z historii Polski (średniowiecze).
- potrafi wskazać na mapie ściennej miejsca najważniejszych wydarzeń.
- potrafi określić kolejność wydarzeń.
- rozumie polecenia nauczyciela.
- próbuje odpowiedzieć na usłyszane polecenie.
- prowadzi zeszyt przedmiotowy (znajdują się w nim tematy lekcji i notatki z lekcji).
- prowadzi zeszyt ćwiczeń.
- stara się systematycznie odrabiać prace domowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

-zna najważniejsze wydarzenia historyczne, próbuje w stopniu podstawowym o nich opowiedzieć (np. wie co oznaczają pojęcia i wydarzenia: średniowieczny rycerz, zjazd gnieźnieński, szlachta, Renesans, Barok Oświecenie, rozbiory Polski).

-zna daty najważniejszych wydarzeń historycznych (średniowiecze i nowożytność w Polsce i Europie) i potrafi zaznaczyć na osi czasu minione wydarzenia.

-zna najważniejsze postacie historyczne (np. Mieszko I, Bolesław Chrobry, Stanisław August Poniatowski).

-potrafi określić kolejność wydarzeń.

-potrafi krótko scharakteryzować poznane wydarzenia.

-potrafi zadać pytanie na usłyszany temat.

-potrafi ułożyć ciąg chronologiczny wydarzeń.

-udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela.

-próbuje uzasadnić swoje zdanie.

-potrafi zbudować krótką, logiczną wypowiedź na wskazany temat.

-przygotowuje się do lekcji i próbuje w niej czynnie uczestniczyć.

-odrabia systematycznie prace domowe w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

-poprawnie używa terminów historycznych podczas omawiania podanego wydarzenia, popełnia tylko nieliczne błędy w trakcie wykonywania zadań.

- potrafi własnymi słowami scharakteryzować poznaną postać, wydarzenie stosując się do poznanej terminologii historycznej.

-zna zasady stosowania chronologii.

-rozumie tekst źródłowy (czyta i rozumie wybrane teksty z danych epok; na przykład fragment Kroniki Galla Anonima)

-stara się poprawnie operować mapą historyczną (wskazać granice państw, główne miasta i miejsca związane z wojnami Rzeczypospolitej w XVII wieku)

- opisuje poznane postacie historyczne (zna najważniejszych przedstawicieli dynastii Piastów i władców elekcyjnych).

-udziela precyzyjnych informacji na zadane pytania (np. rozpoznaje przyczyny upadku I RP).

-buduje coraz dłuższe wypowiedzi pisemne i ustne na tematy historyczne.

- współpracuje w grupie (wciela się w dane postacie historyczne, np. w Krzysztofa Kolumba i Mikołaja Kopernika).
- często wykazuje inicjatywę poznawczą.
- wykazuje aktywność w trakcie lekcji .
- odrabia wszystkie prace domowe.
- stara się wykonywać zadania dodatkowe.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- zna i rozumie pojęcia związane z poruszaną problematyką
- dostrzega i wskazuje związki między teraźniejszością a przeszłością
- bezbłędnie przedstawia kolejność poznanych wydarzeń w poszczególnych krajach (w tym Polski)
- samodzielnie interpretuje tekst źródłowy (zna najważniejsze teksty źródłowe z okresów średniowiecza i nowożytności, np. fragment Kroniki Galla Anonima i krótki fragment relacji Jana Chryzostoma Paska),
- samodzielnie wykorzystuje mapę historyczną jako źródło uzyskania różnych informacji
- potrafi poprzeć argumentami własne zdanie na tematy historyczne (np. zna przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego, skutki wypraw geograficznych, przyczyny i skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII wieku, przyczyny i skutki upadku I RP.)
- potrafi samodzielnie wyciągać wnioski (ocenia skuteczność reform w I RP w XVIII w.).
- wyraża własną opinię na temat poszczególnych postaci historycznych (np. ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego i Władysława Jagiełły).
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy, zawsze ma odrobione zadania domowe.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wywiązał się z obowiązkowych zadań oraz prawidłowo wykonał zadania wykraczające poza podstawę programową (potrafi interpretować na wysokim poziomie źródła historyczne do okresu średniowiecza i nowożytności, np. różne obrazy i teksty)
- opowiada lub opisuje o wydarzeniach wykraczających poza podstawę programową (potrafi ocenić postawę Stanisława Augusta Poniatowskiego podczas konfederacji targowickiej).
 - bezbłędnie posługuje się zasadami chronologii.
 - potrafi wskazać różnorodne źródła informacji historycznych, z których czerpie wiadomości

- bierze udział w konkursach historycznych.

-wykazuje się wiedzą regionalną (zna elementy gwary, postacie związane z Ostrowem Wielkopolskim).

z wielkim zaangażowaniem i starannością wykonuje zadanie dodatkowe, w których wykazuje się szerszą wiedzą (potrafi przygotować ciekawą prezentację na temat np. państwa Andegawenów oraz ostatnich Zygmuntów).

w pracach grupowych jest inicjatorem nowych rozwiązań i pomysłów (wie jak określić np. znaczenie powstania Uniwersytetu Jagiellońskiego dla państwa polskiego w XIV wieku).

-chętnie z własnej inicjatywy wchodzi w rolę „nauczyciela” przygotowując i prowadząc fragmenty lekcji (wykorzystuje możliwość referowania czy wcielania się w rolę eksperta na temat omawianego zagadnienia).

-systematycznie i aktywnie uczestniczy w zajęciach koła historycznego

wykazuje się przykładną postawą patriotyczną w trakcie apeli i uroczystości szkolnych związanych z rocznicami i świętami państwowymi (przygotowuje się do Święta Szkoły).

opracował: Rafał Leszczyński.